

Hatékonyabban tanít a papír

Ha a diákok a „hagyományos” módszerek helyett egyre inkább a digitális eszközöket használják tanulásra, kimutathatóan romlik az olvasási és szövegértési készségük. Az őszi tanévkezdés kapcsán többek közt erre hívja fel a figyelmet a Nyomda- és Papíripari Szövetség (FEDPRINT) a legutóbbi, világszerte mintegy 600 ezer, 15 éves tanuló körében elvégzett PISA-mérés eredménye alapján.

„Egyértelmű, hogy a digitalizáció előnyeit érdemes beépíteni a jelenléti oktatás eszköztárába, azonban a papír visszaszorítása veszélyeket is rejt magában a hatékonyságra nézve” – ismertette a kutatást Orgován Katalin, a FEDPRINT elnöke. Mint rámutat, ha egy magyar diák heti egy órával többet tanul digitális eszközön, átlagosan 12 ponttal teljesít rosszabbul az olvasási kompetenciákat mérő, 79 országra kiterjedő PISA-teszten.¹ Mivel az utolsó ilyen mérésen a hazai tanulók átlagpontszáma a nemzetközi viszonylatban közepesnek számító 476 volt², több órával kalkulálva jelentős arányú visszaesésről beszélhetünk. Ennek jelentőségét jól érzékelteti, hogy az átlagunk 12 pontos emelkedésével egyebek közt Svájcot, Hollandiát, Spanyolországot, Olaszországot vagy Ausztriát is megelőzhetnének a felmérés rangsorában.

„Az adatok rávilágítanak, hogy ha papír helyett képernyőről olvasunk, az negatívan hat a szövegértési és folyékony olvasási képességekre. Az e-book-használók például szignifikánsan gyengébben teljesítenek a könyvolvasóknál akkor, ha eseményeket és helyszíneket kell idővonalon elhelyezni. A nyomtatott anyagokat preferáló diákok ezenfelül egyéb tanulási kompetenciák terén is jobb eredményt nyújtottak” – jegyzi meg a szakember.

Orgován Katalin

Sokatmondó, hogy azok a magyar tanulók, akik elsősorban könyveket olvasnak, átlagosan 37 ponttal értek el jobb eredményt az olvasási készségeket illetően azoknál, akik nem, vagy csak nagyon ritkán olvasnak. Ugyanez az érték „csupán” +19 pont azoknál, akik döntően digitális eszközön olvasnak, és +30 pont azoknál, akik a két technológiát ötvözik.

Nem elhanyagolható szempont az sem, hogy a teljesítményjavulás mellett a papíralapon olvasók általánosságban jobban is élvezik az olvasást. A legutóbbi PISA-mérés tanúsága szerint ennek megfelelően azok, akik a könyveket részesítik előnyben, átlagosan heti 2 órával többet olvasnak azoknál, akik főként digitális formában „fogyasztják” a szövegeket.

„Ezekből a statisztikákból a tanévkezdés alkalmából, véleményem szerint, azt érdemes megjegyeznie diáknak, szülőknek és pedagógusnak, hogy miközben fontos, hogy a digitalizáció vívmányait minél hatékonyabban a tudásunk gyarapításának szolgálatába állítsuk, azért ne felejtjük el, hogy a képességek javításának, illetve az olvasás megszerettetésének legjobb forrása még mindig a papír.”

1 https://www.oecd.org/pisa/PISA2018_Reading_HUNGARY.pdf

2 https://www.intergraf.eu/images/pdf/OECD_Reading_Report_Full.pdf